

3-5
rokov

Autori:

pôvodná verzia:

C. P. Constantinou, G. Feronymou, E. Kyriakidou
and Chr. Nicolaou

upravená verzia:

M. Kambouri, N. Papadouris, C. P. Constantinou.

Prírodovedný obsah:

zem a vesmír

Cieľové predstavy:

Na konci aktivity budú deti vedieť:

- Tieň predmetu má taký istý tvar ako daný predmet.
- Sformulovať opisnú definíciu tieňa (na základe určitej sekvencie inštrukcií).
- Realizovať pozorovanie.

Cieľová skupina:

3 – 5-ročné deti

Trvanie aktivity:

95 min.

Zhrnutie:

Deti pozorujú a porovnávajú rôzne druhy tieňov. Pracujú v skupinách a bádajú, ako sa tvorí tieň s použitím tienidla, zdroja svetla a predmetov rôznych tvarov. Na záver deti vysvetlia, čo robili a vytvoria opisnú definíciu vzniku tieňa.

Cieľ:

Nadobúdanie skúseností s tieňom/formulovanie opisnej definície tieňa.

Pomôcky: nepriehľadné a priehľadné figúrky, podsvietenie, zdroj svetla, kúsok tienidla a predmet pre každú skupinu, papier a fixky (na vytvorenie diagramu)

Hra s tieňmi

Autor: pôvodná verzia: C. P. Constantinou, G. Feronymou,
E. Kyriakidou and Chr. Nicolaou
upravená verzia: M. Kambouri, N. Papadouris,
C. P. Constantinou.

Hra s tienmi

Plán hodiny – popis aktivity

Aktivita 1 (5 - 10 min.): Aktivitu učiteľ začne krátkym tieňovým predstavením, kde pohybuje nepriehľadnými figúrkami, ktoré podsvecuje zozadu. Príbeh je o dvoch zvieratkách, ktoré sa hrajú so svojimi tieňmi, kde náhodou jednému zo zvierat zhaslo svetlo.

Aktivita 2 (15 – 20 min.): Deti sú uvedené do krátkej diskusie – či je možné použiť akýkoľvek predmet v tieňovom divadle, alebo či musí spĺňať určité kritériá. Deti môžu vyskúšať nejaké predmety, potom sú vedené k tomu, že tieň môžu vytvárať iba nepriehľadné telesá. Úlohou detí je vytvoriť predpoklady, aké tieň môžeme nájsť v školskej záhrade. Deti vyjadrujú svoje nápady a učiteľ ich zaznamenáva.

Aktivita 3 (15 – 20 min.): s deťmi ideme von, aby si poprezerali, aké typy tieňov sa vyskytujú napr. v školskej záhrade. Hrajú sa rôzne hry s tieňmi (podávajú si bez toho, aby sa naozaj dotkli, naháňajú tieňe svojich kamarátov). Na záver vytvoria dvojice, jeden z dvojice obkreslí tieň toho druhého, potom sa vymenia.

Aktivita 4 (5- 10 min.): Deti sa vrátia do triedy. Všetky nákresy tieňov detí sa dajú dohromady. Úlohou detí je určiť, ktorý tieň komu patrí. Deti budú namietat', že je to ťažké (tieňe nie sú farebné), preto nie je možné vytvoriť závery založené na farbe oblečenia či obuvi – tieňe vyjadrujú tvar predmetu, nevykresľujú detaily, ktoré sú príznačné pre daný objekt.

1. Stimulujúca situácia (Formulovanie hypotéz)

Deti už vedia, čo je tieň, počas predošlých dní o ňom rozprávali a sledovali ho. Napr.: tieň bábky môžeme využiť na hru, pri ktorej deti budú rozprávať o tieňoch a skúsenostiach pri ich vytváraní. (video pre učiteľa

– pozri odkaz nižšie). Deti označujú objekty, ktoré vytvárajú tieň a testujú ich.

2. Výskum (Navrhnutie a realizácia experimentu a pozorovania)

Aktivita 5 (20 min.): Deti pracujú v skupinách, majú tienidlo, žiarovku a rôzne nepriehľadné telesá. Úlohou detí je vytvárať tieň týchto predmetov a pozorovať ich (identifikovať, že tieň má tvar ako daný predmet).

Deti inštruujú učiteľa, ako má vytvárať tieň rôznych predmetov. Učiteľ zámerne prekrúca výpovede detí, aby sa snažili svoje inštrukcie formulovať čo najjasnejšie.

3. Hodnotenie

Aktivita 6 (15 – 20 min.): Aktivita je založená na skúsenostiach detí z predošlých aktivít. Deti majú identifikovať podmienky, ktoré sú nevyhnutné k vytvoreniu tieňa daného predmetu.

Učiteľ to zaznamenáva, používa symboly (aby rozumeli aj deti). Na záver vytvoria opisnú charakteristiku tvorby tieňa.

Prílohy:

Video pre učiteľa: Ako vytvoriť tieňovú bábku
http://www.youtube.com/watch?v=Fo_pU6GUPHE

Tieň bábky môže byť využitý na hru, v ktorej budú deti rozprávať o tieňoch a skúsenostiach s ich vytváraním hravým spôsobom.